

UNIwersYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Krytyka operowa Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

<p>Kierunek studiów Filologia polska</p> <p>Specjalność Specjalność operologiczna</p> <p>Jednostka organizacyjna Wydział Filologii Polskiej i Klasycznej</p> <p>Poziom studiów studia drugiego stopnia</p> <p>Forma studiów studia stacjonarne</p> <p>Profil studiów profil ogólnoakademicki</p>	<p>Cykl dydaktyczny 2023/24</p> <p>Kod zajęć 03FPLOPES.22S.04890.23</p> <p>Języki wykładowe polski</p> <p>Obligatoryjność Obowiązkowy specjalnościowy</p> <p>Blok zajęciowy Przedmioty specjalnościowe</p>	
<p>Koordynator zajęć</p>	Sylwia Karolak, Katarzyna Lisiecka	
<p>Prowadzący zajęcia</p>	Sylwia Karolak, Marcin Gmys, Ryszard Golianek	
<p>Okres Semestr 2</p>	<p>Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia</p> <ul style="list-style-type: none">Konwersatorium: 30, Zaliczenie z oceną	<p>Liczba punktów ECTS 3</p>

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	zapoznanie ze specyfiką działalności krytyka operowego
C2	określenie elementów warsztatu krytyka operowego
C3	kształcenie umiejętności krytycznej oceny dzieła operowego jako dzieła sztuki, wykonania, nagrania
C4	wykształcenie umiejętności dogłębnego popierania opinii krytycznych znajomością wszelkich kontekstów dotyczących dzieła operowego
C5	nabywanie umiejętności oceny przekładu libretta operowego
C6	kształtowanie umiejętności recenzowania wykonań operowych z perspektywy muzycznej, techniki wokalne, realizacji teatralnej
C7	kształtowanie gustu operowego oraz wycucia adekwatności i funkcji wykonania opery w danym kręgu społecznym i kulturowym
C8	rozwijanie wrażliwości, sprawiedliwości wydawania ocen, uczciwości zawodowej krytyka operowego

Wymagania wstępne

Zainteresowanie twórczością operową, nawyk słuchania i oglądania dzieł operowych.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	przedstawia warsztat krytyka operowego oraz omawia zakresy oceny dzieła operowego	FPL_K2_W01, FPL_K2_W03, FPL_K2_W08, FPL_K2_W10	Projekt
W2	przedstawia możliwe relacje pomiędzy librettem opery a jego źródłem literackim oraz specyfikę libretta jako gatunku i kwestii jego przekładu	FPL_K2_W06, FPL_K2_W08	Projekt
W3	odróżnia cechy wykonania live od nagrania	FPL_K2_W06, FPL_K2_W09	Projekt
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi wykorzystać warsztat krytyka operowego podczas tworzenia recenzji	FPL_K2_U02, FPL_K2_U04, FPL_K2_U06	Projekt
U2	potrafi wyodrębnić i zinterpretować szczegółowo wszelkie konteksty krytyki wybranego dzieła operowego	FPL_K2_U04, FPL_K2_U05, FPL_K2_U06	Projekt
U3	potrafi omówić związki libretta i muzyki, cechy muzyki i dramaturgię wybranej opery oraz rozpoznawać je i interpretować oraz podejmować na ich temat dialog z przedstawicielami świata sztuki i innych kultur (wszelkie aspekty i zagadnienia warsztatu krytyka omawiane są na podstawie jednej opery, np. "Wesela Figara" Mozarta)	FPL_K2_U05, FPL_K2_U08	Projekt

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
U4	potrafi porównywać wykonania tej samej opery i odpowiedzialnie wypowiadać na ich temat swoją opinię (arie, ansamble, finały, chóry, partie orkiestrowe), np. "Wesela Figara" Mozarta	FPL_K2_U01, FPL_K2_U04, FPL_K2_U07	Projekt
U5	potrafi wyodrębnić style i koncepcje wykonawcze i inscenizacyjne (teatralne, filmowe) wybranej opery (np. "Wesela Figara" Mozarta) oraz potrafi je uczciwie ocenić i wyrazić swoją opinię w kontaktach z przedstawicielami świata kultury	FPL_K2_U01, FPL_K2_U04, FPL_K2_U05	Projekt
U6	w odpowiedzialny sposób potrafi ocenić wykonanie wybranej opery (np. "Wesela Figara" Mozarta)	FPL_K2_U01, FPL_K2_U04, FPL_K2_U05	Projekt
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	jest świadom roli, jaką krytyk odgrywa w życiu kulturalnym, identyfikuje i dostrzega dylematy zawodu krytyka operowego	FPL_K2_K01, FPL_K2_K03, FPL_K2_K09	Projekt
K2	rozwija własne studia nad repertuarem operowym	FPL_K2_K01	Projekt

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Pojęcie i zakres krytyki operowej	W1, U1, K1	Konwersatorium
2.	Cechy idealnego krytyka operowego	W1, U1, K1	Konwersatorium
3.	Integralność słowa i muzyki w dziele operowym	U3	Konwersatorium
4.	Libretto operowe - konstrukcja, narracja, idiomatyka	W2	Konwersatorium
5.	Libretto wobec dramatu: transformacja i redukcja	W2	Konwersatorium
6.	Problem przekładu libretta operowego	W2	Konwersatorium
7.	Aria operowa jako medium charakterystyki postaci	U3, U4	Konwersatorium
8.	Ansambel a narracja i dramaturgia opery. Typy ansamblu	U3, U4	Konwersatorium
9.	Finał operowy - żywioł operowego „qui pro quo”	U3, U4	Konwersatorium
10.	Wykonanie i nagranie opery jako przedmiot krytyki	W3, U2, U4, K2	Konwersatorium
11.	Estetyka wokalna (aria operowa w różnych wykonaniach)	U4	Konwersatorium
12.	Realizacja teatralna opery a kompetencje krytyka operowego	W3, U2, U5, K2	Konwersatorium
13.	Filmowe realizacje dzieł operowych - estetyka i wartość	W3, U2, U5, K2	Konwersatorium
14.	Współczesne nurty w wykonywaniu dzieł operowych	U2, U5, K2	Konwersatorium
15.	Warsztaty z krytyki operowej	W1, U1, U6, K1	Konwersatorium

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Konwersatorium	Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda badawcza (dociekania naukowego), Metoda warsztatowa, Metoda projektu, Demonstracje dźwiękowe i/lub video

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Konwersatorium	<p>Warunki zaliczenia: - przygotowanie projektu / pracy pisemnej. Kryteria oceniania: 5 - bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje personalne i społeczne - poświadczone w pracy pisemnej oraz podczas jej omówienia z prowadzącym zajęcia - w zakresie: znajomości warsztatu krytyka operowego, kryteriów i sposobów oceny dzieła operowego (z uwzględnieniem kontekstów repertuarowych, relacji ze źródłem literackim, jego librettologicznymi i przekładowymi uwarunkowaniami), a także świadomości ich powiązania z warstwą muzyczną i dramaturgiczną, występującą w ścisłej korelacji z uwarunkowaniami stylowymi, inscenizacyjnymi i wykonawczymi; bardzo dobra umiejętność analizy i oceny dzieła operowego stosowana dla wykonania live i nagrania przy zachowaniu świadomości dylematów krytyki operowej i odpowiedzialnych kryteriów oceny. 4.5 - dobra i w niektórych obszarach wyróżniająca się wiedza, umiejętności i kompetencje personalne i społeczne - poświadczone w pracy pisemnej oraz podczas jej omówienia z prowadzącym zajęcia - w zakresie: znajomości warsztatu krytyka operowego, kryteriów i sposobów oceny dzieła operowego (z uwzględnieniem kontekstów repertuarowych, relacji ze źródłem literackim, jego librettologicznymi i przekładowymi uwarunkowaniami), a także świadomości ich powiązania z warstwą muzyczną i dramaturgiczną, występującą w ścisłej korelacji z uwarunkowaniami stylowymi, inscenizacyjnymi i wykonawczymi; bardzo dobra umiejętność analizy i oceny dzieła operowego stosowana dla wykonania live i nagrania przy zachowaniu świadomości dylematów krytyki operowej i odpowiedzialnych kryteriów oceny. 4.0 - dobra wiedza, umiejętności i kompetencje personalne i społeczne - poświadczone w pracy pisemnej oraz podczas jej omówienia z prowadzącym zajęcia - w zakresie: znajomości warsztatu krytyka operowego, kryteriów i sposobów oceny dzieła operowego (z uwzględnieniem kontekstów repertuarowych, relacji ze źródłem literackim, jego librettologicznymi i przekładowymi uwarunkowaniami), a także świadomości ich powiązania z warstwą muzyczną i dramaturgiczną, występującą w ścisłej korelacji z uwarunkowaniami stylowymi, inscenizacyjnymi i wykonawczymi; bardzo dobra umiejętność analizy i oceny dzieła operowego stosowana dla wykonania live i nagrania przy zachowaniu świadomości dylematów krytyki operowej i odpowiedzialnych kryteriów oceny. 3.5 - zadawalająca wiedza, umiejętności i kompetencje personalne i społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami - poświadczone w pracy pisemnej oraz podczas jej omówienia z prowadzącym zajęcia - w zakresie: znajomości warsztatu krytyka operowego, kryteriów i sposobów oceny dzieła operowego (z uwzględnieniem kontekstów repertuarowych, relacji ze źródłem literackim, jego librettologicznymi i przekładowymi uwarunkowaniami), a także świadomości ich powiązania z warstwą muzyczną i dramaturgiczną, występującą w ścisłej korelacji z uwarunkowaniami stylowymi, inscenizacyjnymi i wykonawczymi; bardzo dobra umiejętność analizy i oceny dzieła operowego stosowana dla wykonania live i nagrania przy zachowaniu świadomości dylematów krytyki operowej i odpowiedzialnych kryteriów oceny. 3.0 - zadawalająca wiedza, umiejętności i kompetencje personalne i społeczne, ale z licznymi błędami - poświadczone w pracy pisemnej oraz podczas jej omówienia z prowadzącym zajęcia - w zakresie: znajomości warsztatu krytyka operowego, kryteriów i sposobów oceny dzieła operowego (z uwzględnieniem kontekstów repertuarowych, relacji ze źródłem literackim, jego librettologicznymi i przekładowymi uwarunkowaniami), a także świadomości ich powiązania z warstwą muzyczną i dramaturgiczną, występującą w ścisłej korelacji z uwarunkowaniami stylowymi, inscenizacyjnymi i wykonawczymi; bardzo dobra umiejętność analizy i oceny dzieła operowego stosowana dla wykonania live i nagrania przy zachowaniu świadomości dylematów krytyki operowej i odpowiedzialnych kryteriów oceny. 2.0 - niezadawalająca wiedza, umiejętności i kompetencje personalne i społeczne - poświadczone w pracy pisemnej oraz podczas jej omówienia z prowadzącym zajęcia - w zakresie: znajomości warsztatu krytyka operowego, kryteriów i sposobów oceny dzieła operowego (z uwzględnieniem kontekstów repertuarowych, relacji ze źródłem literackim, jego librettologicznymi i przekładowymi uwarunkowaniami), a także świadomości ich powiązania z warstwą muzyczną i dramaturgiczną, występującą w ścisłej korelacji z uwarunkowaniami stylowymi, inscenizacyjnymi i wykonawczymi; bardzo dobra umiejętność analizy i oceny dzieła operowego stosowana dla wykonania live i nagrania przy zachowaniu świadomości dylematów krytyki operowej i odpowiedzialnych kryteriów oceny.</p>

Literatura

Obowiązkowa

1. P. Beaumarchais, Wesele Figara, przekład T. Boy-Żeleński, Warszawa 1959.
2. L. Da Ponte, Le Nozze di Figaro, przekład S. Barańczak, „Res Facta Nova” 2 (11), Poznań 1997.
3. W. A. Mozart, Le Nozze di Figaro (partytura i wyciąg fortepianowy).
4. W. A. Mozart, Listy, red. i przekład I. Dembowski, Warszawa 1991.
5. A. Einstein, Mozart. Człowiek i dzieło, przekład A. Rieger, Kraków 1983.
6. B. Judkowiak, E. Nowicka, W operze słowo też jest ważne... Barańczakowe „Wesele Figara”, „Poznańskie Studia Polonistyczne”, tom „Barańczak - poeta lector” nr 6 (26), Poznań 1999.
7. D. Kimbell, Italian Opera, Cambridge 1991.
8. S. Kunze, Mozarts Opern, Stuttgart 1984.
9. W. Mann, The Operas of Mozart, London 1977.
10. J. Mianowski, Afekt w operach Mozarta i Rossiniego, Poznań 2004.
11. The New Grove Dictionary of Opera, red. S. Sadie, London 1992.
12. Powyższa lista ma charakter orientacyjny. Szczegółową listę lektur podaje prowadzący podczas pierwszych zajęć, z uwzględnieniem nakładu czasu pracy studenta przewidzianego na czytanie.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Konwersatorium	30
Przygotowanie do zajęć	20
Przygotowanie projektu	20
Czytanie wskazanej literatury	20
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 90
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
FPL_K2_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i ustawicznego jej doskonalenia, a także uznania znaczenia wiedzy dla rozwiązywania problemów poznawczych i praktycznych;
FPL_K2_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do aktywnego i odpowiedzialnego uczestnictwa w życiu społecznym, zwłaszcza do podjęcia partnerskiego dialogu z przedstawicielami odmiennych światopoglądów i postaw, różnych środowisk i kręgów kulturowych;
FPL_K2_K09	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do odpowiedzialnego przyjmowania ról zawodowych, przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz działań na rzecz ich respektowania.
FPL_K2_U01	Absolwent/ka potrafi formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy oraz innowacyjnie wykonywać zadania w nieprzewidywalnych, zmiennych warunkach, także przystosowując istniejące lub opracowując nowe narzędzia i metody;
FPL_K2_U02	Absolwent/ka potrafi formułować i rozwiązywać niezłożone problemy badawcze w zakresie literaturoznawstwa i językoznawstwa, posługując się ujęciami teoretycznymi, pojęciami, procedurami i sprawnościami właściwymi dla polonistyki;
FPL_K2_U04	Absolwent/ka potrafi rozpoznawać różne rodzaje tekstów, ze szczególnym uwzględnieniem komunikatów językowych, w tym literackich, przeprowadzać ich analizę i interpretację z wykorzystaniem odpowiednich narzędzi, zwłaszcza językoznawczych i literaturoznawczych;
FPL_K2_U05	Absolwent/ka potrafi wprowadzać pozyskane z różnorodnych źródeł dane do własnych prac, krytycznie i twórczo przetwarzać je z poszanowaniem zasad własności intelektualnej oraz etyki zawodowej;
FPL_K2_U06	Absolwent/ka potrafi formułować i wyrażać własne poglądy, posługując się właściwym stylem funkcjonalnym polszczyzny, dobranym adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, z uwzględnieniem ekspresywnych, estetycznych i pragmatycznych właściwości języka polskiego;
FPL_K2_U07	Absolwent/ka potrafi formułując i artykułując wnioski na podstawie poprawnie przeprowadzonych i uargumentowanych rozumowań, odwołujących się do wiedzy, prowadzić debaty i brać udział w dyskusjach, zwłaszcza odnoszących się do zagadnień językowych, literackich i kulturowych;
FPL_K2_U08	Absolwent/ka potrafi posługiwać się, również na gruncie zawodowym, językiem rodzimym z wykorzystaniem różnych kanałów i technik komunikacyjnych, a także językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego;
FPL_K2_W01	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębiony sposób teoretyczne uwarunkowania literaturoznawstwa i językoznawstwa, procedury poznawcze i metodologie właściwe dla tych dyscyplin, wykorzystywaną na ich obszarze terminologię, jak również właściwe dla wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych zaawansowane metody analizy i interpretacji różnych tekstów ze szczególnym uwzględnieniem komunikatów językowych, w tym literackich;
FPL_K2_W03	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębiony sposób fakty i zjawiska z zakresu historii literatury polskiej od początków do współczesności, także w ich relacji z faktami i zjawiskami z dziejów literatury, sztuki i kultury powszechnej;
FPL_K2_W06	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębiony sposób współczesny język polski wraz z jego uwarunkowaniami analizowanymi z wykorzystaniem podbudowanej teoretycznie wiedzy językoznawczej, a także jego tendencje rozwojowe, etykę i estetykę słowa oraz wieloczynnikowe relacje między językami we współczesnym świecie;
FPL_K2_W08	Absolwent/ka zna i rozumie w szerokim zakresie wybrane idee filozoficzne i estetyczne, zarówno te istotne dla zrozumienia przebiegu procesu historycznoliterackiego i jego uwarunkowań, jak i te, które stymulują rozwój humanistyki współczesnej, stanowią zaplecze jej metod, teorii i dyskursów, zwłaszcza w odniesieniu do literaturoznawstwa i językoznawstwa;
FPL_K2_W09	Absolwent/ka zna i rozumie w szerokim zakresie główne uwarunkowania wiedzy o kulturze, jej systemach i społecznych obiegach, regułach komunikacji społecznej, także w odniesieniu do społeczno-kulturowej roli odgrywanej współcześnie przez nowe media komunikacyjne;

Kod	Treść
FPL_K2_W10	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębiony, uporządkowany i pobudowany teoretycznie sposób wybrane zagadnienia szczegółowe z zakresu literaturoznawstwa, językoznawstwa, ich subdyscyplin lub innych pokrewnych dyscyplin humanistycznych, niezbędne do samodzielnej realizacji złożonego zadania badawczego;